

Valsts ieņēmumu
dienests

03.06.2022.

Informatīvais materiāls

Nodokļi un pārskati, nodarbinot no Ukrainas ieceļojušos

Vispārīga informācija

Pieņemot darbā no Ukrainas ieceļojušos Ukrainas iedzīvotājus, darba devējs ievēro tādu pat pārskatu un deklarāciju iesniegšanas kārtību un termiņus, kā nodarbinot Latvijā jebkuru citu darbinieku – nerezidentu vai rezidentu.

Darba devējs:

- reģistrē darbinieku VID (norādot ziņu kodu 11);
- aprēķina un ietur nodokļus (IIN¹ un VSAOI²) un iemaksā tos vienotajā nodokļu kontā;
- par darbinieku maksā uzņēmējdarbības riska valsts nodevu (URVN);
- iesniedz pārskatus un deklarācijas.

Nodokļu ziņā no Ukrainas ieceļojušie Ukrainas pilsoņi var būt gan Latvijas rezidenti, gan nerezidenti.

Personu nodokļu likumos uzskata par **Latvijas rezidentu**, ja:

- 1) šīs personas deklarētā (pastāvīgā) **dzīvesvieta** ir Latvijas Republikā vai
- 2) šī persona **uzturas** Latvijas Republikā **183 dienas** vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā, kas sākas vai beidzas taksācijas gadā.³

Kritēriji, uz kuru pamata nepieciešams noteikt, vai persona kļūst par Latvijas nodokļu rezidentu, ir noteikti arī līgumos par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu un nodokļu nemaksāšanas novēršanu⁴ (Latvijas – Ukrainas konvencijā).

Ja persona ir abu Līgumslēdzēju Valstu rezidents, šī persona tiks uzskatīta par rezidentu tajā Līgumslēdzējā Valstī, kurā atrodas tās pastāvīgā dzīvesvieta; ja tās pastāvīgā dzīvesvieta ir abās Līgumslēdzējās Valstīs, šī persona tiks uzskatīta par tās Līgumslēdzējas Valsts rezidentu, ar kuru tai ir ciešākas personiskās vai ekonomiskās attiecības (**vitālo interešu centrs**)⁵.

Vispārīgā gadījumā no Ukrainas ieceļojusi persona, kura Latvijā radusi patvērumu uz laiku saistībā ar šā brīža situāciju Ukrainā un plāno atgriezties savā valstī, ir nerezidents (turpmāk – Ukrainas civiliedzīvotājs – nerezidents).

¹ IIN – iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

² VSAOI – valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

³ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 14. panta otrā daļa.

⁴ Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības konvenciju par nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem.

⁵ Turpat, 4. panta otrā punkta "a" apakšpunkts.

Ukrainas civildzīvotāja – nerezidenta ienākumiem Latvijā **no 2022. gada 27. maija** ir tiesības piemērot ar IIN neapliekamo minimumu 250 € mēnesī un IIN atvieglojumu par apgādībā esošu **nepilngadīgu bērnu, kas uzturas Latvijā**, 250 € mēnesī⁶.

Lai Ukrainas civildzīvotājam – nerezidenta piemērotu neapliekamo minimumu un atvieglojumus par apgādībā esošu nepilngadīgu bērnu, darba devējs pieprasa Valsts ieņēmumu dienestam izziņu ar informāciju, vai attiecīgajam darbiniekam pie šī darba devēja ir šādas tiesības.

Iesniegumu izziņas saņemšanai iesniedz brīvā formā Elektroniskās deklarēšanas sistēmā sadaļā "Sarakste ar VID". Iesniegumā norāda darbinieku, kura algai darba devējs piemēros neapliekamo minimumu un atvieglojumu par bērnu, vārdu, uzvārdu un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes piešķirto personas kodu.

Ilustratīvs attēls

[Nelasītie](#) [Iesūtne](#) [Nosūtne](#) [Sagatavotie](#) [Rakstīt jaunu vēstuli](#)

Kategorija*

Informācija Valsts ieņēmumu dienestam

Reģistrācijas numurs

Nosaukums

Adrese

Tēma*

Izziņas pieprasījums par tiesībām piemērot Ukrainas civildzīvotājam – nerezidentam neapliekamo minimumu un atvieglojumus

Teksts*

Lūdzam izsniegt izziņu par tiesībām piemērot neapliekamo minimumu un nodokļa atvieglojumus par Vārds Uzvārds, piešķirtais personas kods.

Iesniedzamie pārskati, nodarbinot darbinieku:

Pārskata/deklarācijas nosaukums	Darbinieks – Ukrainas civildzīvotājs – nerezidents	Darbinieks – rezidents
Ziņas par darba ņēmējiem	X	X
Darba devēja ziņojums	X	X
Paziņojums par fiziskai personai izmaksātajām summām	X ⁷	X
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas – nerezidenta –	X	-

⁶ Ukrainas civildzīvotāju atbalsta likuma 8.³ panta pirmā un otrā daļa.

⁷ Ukrainas civildzīvotāju atbalsta likuma 8.³ panta astotā daļa, ja darba devējs piemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumus.

gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli		
--	--	--

Ziņas par darba ņēmējiem

Ziņas par darba ņēmējiem⁸ (gan par nerezidentu, gan rezidentu) iesniedz darba devējs:

- nodibinot darba tiesiskās attiecības, – **ne vēlāk kā vienu stundu, pirms** darbinieks **uzsāk darbu** (ja ziņas sniedz elektroniski EDS), norādot ziņu **kodu 11**;
- **izbeidzot** darba tiesiskās attiecības vai mainoties darba ņēmēja statusam, – ne vēlāk kā **triju darbdienu laikā** pēc statusa maiņas vai zaudēšanas, norādot atbilstošo ziņu kodu⁹.

Ziņas par darba ņēmējiem EDS atrodamas: sagatavot dokumentu "No veidlapas" izvēlnē "Pēc dokumentu grupas" – "Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu dokumenti" – "Ziņas par darba ņēmējiem".

Ilustratīvs attēls

Ziņas par darba ņēmējiem

Pirmreizējs dokuments
 Precizējums

▼ Pamatdati

Reģistrācijas numurs

Nosaukums

Adrese

Personas kods vai reģistrācijas numurs	Personas dzimšanas dati (ja nav personas koda)	Vārds, uzvārds*	Datums, mēnesis, gads*	Ziņu kods	Profesijas (aroda, amata, specialitātes) kods atbilstoši profesiju klasifikatoram	Profesionālās darbības ierobežojums	Valsts kods
1 1111111111		Kārlis	23.01.20*	11	331301 - GRĀI	☐	-

Ziņās par darba ņēmējiem aili "**Personas dzimšanas dati (ja nav personas koda)**" aizpilda, **ja reģistrē** darbinieku – **Latvijas nerezidentu**.

Pēc tam darba devējs vēršas VID ar iesniegumu par unikāla reģistrācijas numura piešķiršanu, pievienojot darba ņēmēja pasas kopiju un dzīvesvietas adresi rezidences valstī. Minēto iesniegumu VID var nosūtīt, izmantojot EDS dokumentu "Informācija Valsts ieņēmumu dienestam", papildus pievienojot arī pielikumus (pases kopiju, dzīvesvietas adresi rezidences valstī).

VID piešķirs darba ņēmējam unikālu reģistrācijas numuru, kuru darba devējs izmanto personas koda vietā.

!!! Pēc unikālā reģistrācijas numura saņemšanas iesniedz **precizētas** ziņas par darba ņēmējiem, papildinot deklarēto ierakstu ar šo numuru.

⁸ Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" [1. pielikums](#).

⁹ Ziņu kodi un to atšifrējumi ir doti Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" [1. pielikumā](#).

Darba devēja ziņojums

Darba devēja ziņojumu¹⁰ iesniedz katru mēnesi **līdz 17. datumam**, norādot tajā katru darba ņēmēju (gan rezidentu, gan nerezidentu).

Darba devēja ziņojums EDS atrodams: sagatavot dokumentu "No veidlapas" izvēlnē "Pēc dokumentu grupas" – "Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu dokumenti" – "Darba devēja ziņojums".

Ilustratīvs attēls

Darba devēja ziņojums

Pārbaudīt un saglabāt | Iesniegt | Dokumenta drukas versija

Pirmreizējais dokuments Precizējums

Pamatt dati

Reģistrācijas numurs
Nosaukums
Adrese
Taksācijas periods* 2022 februāris

Personas kods

1. Apdrošināmi visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem

Darba ņēmēji, kuri ir apdrošināmi atbilstoši visiem valsts sociālās apdrošināšanas veidiem

Personas kods vai reģistrācijas numurs*	Vārds, uzvārds*	Darba ienākumi*	Aprēķinātās VSAO iemaksas*	Precizētie darba ienākumi ((+) vai (-))	Precizētās aprēķinātās VSAO iemaksas ((+) vai (-))	Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	Darba attiecību veids*	Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	Obligāto iemaksu veikšanas datums	Nostrādāto stundu skaits mēnesī*	...
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1			0,00		0,00		VSAOī veic pats DD, ▾				

¹⁰ Ministru kabineta 2010. gada 7. septembra noteikumu Nr. 827 "Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" [3. pielikums](#).

Darba devēja ziņojumā (DDZ) norāda:

- 4. ailē – par pārskata mēnesi aprēķināto **bruto darba samaksu**, neatkarīgi no tā, vai tā ir izmaksāta;
- 5. ailē – no 4. ailē deklarētās darba samaksas **aprēķinātās** kopējās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (**VSAOI**), summējot darba ņēmēja VSAOI daļu un darba devēja VSAOI daļu;
- 8. ailē – iedzīvotāju ienākuma nodokli (**IIN**), kas jāiemaksā vienotajā nodokļu kontā DDZ iesniegšanas mēnesī (**tikai par rezidentu**).
!!! No darbinieka – nerezidenta algas ieturēto IIN 8. ailē neuzrāda.
- 9. ailē – uzņēmējdarbības riska valsts nodevu (URVN) 0,36 € mēnesī par katru darbinieku (arī nerezidentu), ar kuru ir darba tiesiskās attiecības.

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskatu par izmaksām nerezidentam

Par darbinieka – Ukrainas civiliedzīvotāja – **nerezidenta** ienākumu un no tā ieturēto **IIN iesniedz** "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskatu par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli (**4. pielikumu**)¹¹" līdz nākamā mēneša **15. datumam**¹².

4. pielikums EDS atrodams: sagatavot dokumentu "No veidlapas" izvēlnē "Pēc dokumentu grupas" – "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti" – "IeIeN pārskats par izmaksām nerezidentiem".

Ilustratīvs attēls

Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas - nerezidenta - gūtajiem

Pirmreizējs dokuments Precizējums

▼ Pamatdati

Reģistrācijas numurs

Nosaukums

Adrese

Taksācijas periods*

Fiziskas personas Juridiskas personas

1	Nerezidenta - ienākuma saņēmēja		Personas kods vai identifikācijas numurs rezidences valstī	LR piešķirtais NMR kods	Ienākuma saņēmēja dzimšanas datums	Rezidences valsts*
	vārds*	uzvārds*				
1	2	3	4	4a	5	6
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

¹¹ Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" [4. pielikums](#).

¹² Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 29. panta pirmās daļas 5. punkts.

(attēla turpinājums)

Adrese rezidences valstī			ienākuma veids (kods)*	ATVK kods	Izmaksas datums*	ienākuma summa*	Nodokļa likme (%)*	Nodokļa summa*
ieļa numurs*	apdzīvota vieta*	posta indekss*	8	9	10	11	12	13
7a	7b	7c						0,00
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Paziņojums par fiziskai personai izmaksātajām summām

Par rezidentam un Ukrainas civildzīvotājam – nerezidentam, kuram piemērots neapliekamais minimums un atvieglojumi, izmaksātajiem ienākumiem iesniedz **Paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām**¹³ līdz:

- nākamā mēneša **15. datumam** – pēc darba tiesisko attiecību pārtraukšanas;
- **1. februārim** – ja darba attiecības pastāvējušas līdz gada beigām.

Paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām, deklarējot **rezidenta** darba algu, izmanto ienākumu veidu kodu – 1001 "Darba alga", savukārt, deklarējot Ukrainas civildzīvotāja – nerezidenta darba algu, piemēroto neapliekamo minimumu un atvieglojumus, izmanto ienākumu veidu kodu – 1066 "Ukrainas civildzīvotāja darba alga".

!!! Par darbinieku - Ukrainas civildzīvotāju – nerezidentu paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām nesniedz, ja darbiniekam nav piemērots neapliekamais minimums un/vai atvieglojumi.

Paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām EDS

atrodams: sagatavot dokumentu "No veidlapas" izvēlnē "Pēc dokumentu grupas" – "Iedzīvotāju ienākuma nodokļa dokumenti" – "Paziņojums par fiziskai personai izmaksātajām summām".

Ilustratīvs attēls, Ukrainas civildzīvotāja – nerezidenta paziņojuma par fiziskai personai izmaksātajām summām aizpildīšanai, ja piemēro neapliekamo minimumu un atvieglojumu

Personas kods*	Vārds, uzvārds*	ienākuma veids*	no*	līdz*	ienākuma izmaksas mēnesis	Ieņēmumi	Neapliekamie ienākumi	Neapliekamais minimums	Atvieglojumi par apgādājamiem
1111111111	Vārds Uzvārds	1066	27.05.2022	31.05.2022		156,00	0,00	40,32	40,32

(attēla turpinājums)

¹³Paziņojumā par fiziskai personai izmaksātajām summām iekļaujamo informāciju nosaka Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra noteikumi Nr. 610 "Noteikumi par paziņojumā par fiziskajai personai izmaksātajām summām iekļaujamo informāciju".

Papildu atvieglojuma kods	Papildu atvieglojuma summa	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	Iemaksas privātajos pensiju fondos	Dzīvības apdrošināšanas prēmiju summas (ar līdzekļu uzkrāšanu)	Dzīvības apdrošināšanas prēmiju summas (bez līdzekļu uzkrāšanas), veselības vai nelaimes gadījumu apdrošināšanas prēmiju summas	Izdevumi	Ienākums, no kura ir aprēķināts nodoklis	Ieturētais nodoklis
	0,00	16,38	0,00	0,00	0,00	0,00	58,98	11,80

VSAOI un IIN aprēķināšana

➤ VSAOI

Par darbinieku – Ukrainas civildzīvotāju – nerezidentu, kurš veic darbu Latvijā, VSAOI veic Latvijā vispārējā likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" noteiktajā kārtībā tāpat kā par rezidentu.

Obligāto iemaksu objekts (gan rezidentam, gan Ukrainas civildzīvotājam – nerezidentam) ir visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur IIN.

Obligāto iemaksu likme ir:

- **34,09 %** (10,5 % – darba ņēmēja daļa, 23,59 % – darba devēja daļa) **vispārējā gadījumā** (ja darba ņēmējs ir apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem)
- **30,02 %** (9,25 % – darba ņēmēja daļa, 20,77 % – darba devēja daļa), ja darba ņēmējs **sasniedzis vecumu**, kas dod tiesības saņemt valsts vecuma pensiju.

Darba ņēmējam – ārvalstniekam, kas sasniedzis ārvalstī noteikto pensijas vecumu, ja tas ir mazāks par Latvijā noteikto pensijas vecumu, – piemēro darba ņēmējiem vispārējā gadījumā noteikto likmi (**34,09 %**).

VSAOI iemaksā vienotajā nodokļu kontā reizi mēnesī **līdz** pārskata mēnesim sekojošā mēneša **23. datumam**.

➤ IIN

▪ Ukrainas civildzīvotājam – nerezidentam

Ukrainas civildzīvotāja – nerezidenta mēneša **ienākumam** no algotā darba, no kura atskaitīta VSAOI darba ņēmēja daļa, piemēro **IIN 23 %** likmi.

No Ukrainas civildzīvotāja – nerezidenta ieturēto **IIN iemaksā** vienotajā nodokļu kontā **līdz** ienākuma **izmaksas** mēnesim **sekojošā** mēneša **23. datumam**¹⁴.

No **Ukrainas civildzīvotāja – nerezidenta** ienākuma ieturēto IIN uzrāda 4. pielikumā ("Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli").

¹⁴ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 17. panta divpadsmitā daļa.

!!! Ukrainas civiliedzīvotāja – nerezidenta algai, ja nav saņemta Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtā izziņa par tiesībām piemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumus, **nepiemēro** neapliekamo minimumu un atvieglojumus.

Ja par darbinieku – Ukrainas civiliedzīvotāju – nerezidentu ir saņemta izziņa par tiesībām piemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumus, tad no 2022. gada 27. maija **nerezidenta** mēneša **ienākumam** no algotā darba, no kura atskaitīta VSAOI darba ņēmēja daļa, neapliekamais minimums un atvieglojumi, piemēro **IIN 20 %** likmi mēneša ienākumam līdz 1667 € un **23 %** likmi mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 1667 €.

No **Ukrainas civiliedzīvotāja – nerezidenta**, ja ir saņemta Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtā izziņa par tiesībām piemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumus, ienākuma ieturēto IIN uzrāda 4. pielikumā ("Iedzīvotāju ienākuma nodokļa pārskats par fiziskās personas – nerezidenta gūtajiem ienākumiem un samaksāto nodokli").

Piemērs

SIA "Zvaigzne" no 2022. gada 13. jūnija nodarbina no Ukrainas ieceļojošo darbinieku – nerezidentu Annu. SIA "Zvaigzne" pieprasīja un saņēma no Valsts ieņēmumu dienesta izziņu par tiesībām piemērot neapliekamo minimumu un atvieglojumu Annas ienākumam par vienu nepilngadīgu bērnu.

Annas jūnija alga ir 634 €, neapliekamais minimums 150 € ($250/30 \cdot 18$), atvieglojums par vienu nepilngadīgu bērnu 150 € ($250/30 \cdot 18$) un VSAOI likme 34,09 %.

SIA "Zvaigzne" līdz 2022. gada 17. jūlijam aprēķina un līdz 2022. gada 23. jūlijam iemaksā vienotajā nodokļu kontā no Annas algas aprēķināto VSAOI 216,13 € ($634 \times 34,09 \%$) un IIN 53,49 € ($(634 - 66,57 - 150 - 150) \times 20 \%$).

Par 2022. gada jūniju Annai izmaksāta alga ir 513,94 €.

▪ Rezidentam

Darba ņēmēja – **rezidenta** – ienākumam **no algotā darba** piemēro šādas **IIN** likmes:

IR iesniegta algas nodokļa grāmatiņa	NAV iesniegta algas nodokļa grāmatiņa
20 % mēneša ienākumam līdz 1667 €	23 % visam mēneša ienākumam (arī ienākumam līdz 1667 €)
23 % mēneša ienākuma daļai, kas pārsniedz 1667 €.	
!!! Aprēķinot nodokli, ņem vērā neapliekamo minimumu un atvieglojumus.	

IIN, ko ietur no **rezidenta** algotā darba ienākuma, deklarē darba devēja **ziņojuma 8. ailē**.

IIN iemaksā vienotajā nodokļu kontā līdz:

- **izmaksas mēneša** 23. datumam (ja izmaksas mēnesī aprēķina un izmaksā darba samaksu par **iepriekšējo** mēnesi);
- izmaksas mēnesim **sekojošā mēneša** 23. datumam (ja darba samaksa par kalendāra mēnesi tiek aprēķināta un izmaksāta **tā pašā** kalendāra mēneša laikā).

Par rezidentam izmaksātajiem ienākumiem iesniedz **Paziņojumu par fiziskai personai izmaksātajām summām.**

Informāciju sagatavoja
Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu pārvalde